

Wirus, pandemia, dystans społeczny to pojęcia, które towarzyszyły nam przez cały rok 2020. Wszyscy odczuwaliśmy brak kontaktów międzyludzkich, które dotąd wydawały czymś zwyczajnym i oczywistym. Zamiast się spotykać z innymi ludźmi, przyszło nam integrować się z komputerami i poznawać nowe techniki komunikacji. To nie był i nie jest łatwy czas, ale szczęśliwie udało się go jak dotąd przetrwać bez strat wśród naszych bliskich. Epidemia jest zresztą wpisana w naszą pamięć zbiorową. Każdego lata wspominamy przecież ofiary dżumy z 1710 roku, która w tak straszliwy sposób dotknęła naszą społeczność.

Ale głowy do góry! Koniec roku to czas podsumowań. Niech sprawozdania Związku Karaimów Polskich i Fundacji Karaimskie Dziedzictwo przypomną nam pozytywne emocje, które towarzyszyły wcale nie nielicznym, mimo skomplikowanej sytuacji, wydarzeniom z naszego życia kulturalnego i społecznego w tym roku.

W tym numerze „Awazymyz” mamy też dla Was nowość. Wiele uwagi poświęciliśmy dotąd przeszłości, postaciom z karaimskiej historii. A co z tymi, którzy tworzą dzień dzisiejszy, z powodzeniem funkcjonują w otaczającym nas świecie, nie tracąc karaimskiej części swej duszy? Nowy cykl wywiadów pt. „Portret współczesny” rozpoczyna rozmowa Hanny Pileckiej z Agnieszką Gordon, naukowcem, działaczką edukacyjną i mamą trzech córek, której życie związane jest z Wrocławiem, Trokami i Canterbury.

Nie zarzucamy jednak naszej pasji poznawania przeszłości. Czasy innej epidemii ożywają przed nami w jakże aktualnych dziś wspomnieniach z Chin początku wieku XX, spisanych przez lekarza wojskowego, Jakowa Kefelego. O charakternym, ale niepozabawionym społecznej wrażliwości Karaimie-warszawiaku, kupcu tytoniowym Szymonie Chorczence opowiada Anna Sulimowicz-Keruth, przybliżając także projekt Crispa, dzięki któremu poszukiwanie karaimskich śladów w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego stało się możliwe z każdego miejsca i o każdej porze.

Lekkie pióro i poczucie humoru Hanny Pileckiej odgoni, mamy nadzieję, ponure myśli i sprowokuje Was do uśmiechu. Seria złośliwych i czasem nieco frywolnych limeryków, w których pojawiają się też trockie motywy, pozwoli przywołać w pamięci beztróskie chwile, za którymi tak tęsknimy.

Aleksander Babadżan zajrzał do teczek z archiwum Hadży Seraji Szapszała, przechowywanych w Bibliotece Wróblewskich w Wilnie. Znalazł w nich materiały, które w burzliwych czasach okupacji nazistowskiej i sowieckiej mogły ściągnąć na głowę ich posiadacza duże kłopoty.

Pisaliśmy już w poprzednim numerze o karaimskiej mapie muzycznej. Kolejnymi szczegółami dotyczącymi jej powstania dzieli się z Wami Ewelina Krawczyk, odpowiedzialna za promocję tego projektu.

Konkurs dla dzieci i młodzieży, którego idea zrodziła się podczas zjazdu członków ZKP, spotkał się z niezwykle ciepłym przyjęciem. Wewnątrz numeru i na tylnej okładce prezentujemy nadesłane prace. Gratulujemy laureatom i zapewniamy, że to nie ostatnia taka inicjatywa. Do zobaczenia w nowym, miejmy nadzieję bezpieczniejszym, roku! ■

Spis treści

W mowie przodków

Soframyzda – Na naszym stole
Ludowa piosenka z Krymu 3

Portret współczesny

Hanna Pilecka rozmawia z Agnieszką J. Gordon
Między Wrocławiem, Trokami
a Canterbury 4

Znane i nieznane

Anna Sulimowicz-Keruth
Karaim z ulicy Marszałkowskiej 10

Anna Sulimowicz-Keruth
Warszawa, Karaimi, stare gazety
i... pnące 15

Jakow Kefeli
Cholera w Chinach w 1902 roku 16

Uroda słowa

Hanna Pilecka
Niepoważnie o miłości do nazw
geograficznych, czyli kłopoty z limerykami 25

Tu i tam

Ewelina Krawczyk
Karaimska mapa muzyczna już w sieci 28

Wydarzenia i ludzie

Mariola Abkowicz
Karaimskie sprawy w roku pandemii 32

Adam J. Dubiński
Niełatwy rok 2020 36

Agneszka Gordon, Hanna Pilecka
Konkurs dla dzieci i młodzieży –
wygrana nas wszystkich 39

Co słyhać?

Kalendarium 42

Wydarzenia 43